

DIJETE BOŽJE (PRAVI KRŠĆANIN)

1. Kada proučavamo povijest kršćanstva, dolazimo do spoznaje da oni koji su sebe zvali, i dan danas se zovu, kršćanin, su činili mnoga nehumana i zla djela. U kulturi u kojoj ja danas živim, riječ „crkva“ ili „kršćanin“ izazivaju revolt i ljutnju u pojedincu. I to je tako s razlogom. Stoljeća i stoljeća sramotnih i nehumanih djela učinjena su u ime kršćanstva. I dovela su današnjeg čovjeka do osjećaja gađenja prema tom nazivu.

1.1. Ovo je jedan od ključnih razloga zašto ću se u ovom članku koristiti terminom „dijete Božje.“ Ne želim da me čitatelj, dok bude čitao ovaj članak, poistovjećuje s nazivom „kršćanin“, već mi je motiv da upozna mene kao pojedinca koji želi iskreno promovirati sliku Božju.

1.2. Moram biti iskren, nekoliko puta sam odustajao od pisanja ovog članka. Zašto? Zato jer je tema u članku izuzetno osjetljive prirode. Ali događaj u Crnoj Gori je ostavio snažan dojam na mene. I zbog toga sam dobio motivaciju da pokušam prikazati „prave“ karakteristike Božjeg djeteta.

POSTALO MI JE NORMALNO

2. Prije nego to učinim, volio bi sa vama ukratko podijeliti moj život prije Boga. Život koji sam živio prije nego sam upoznao Boga bio je poprilično buran. Moja putovanja po svijetu i profesije kojima sam se bavio priuštile su mi upoznavanje i druženje s raznolikim ljudima. Življenje u Americi i Europi dalo mi je uvid u svijet koji ja do tada nisam poznao.

2.1. Moj svakodnevni život — u inozemstvu — bio je okružen gej osobama. Moje kolege su bili gej, prijatelji s kojima sam se družio su imali druge prijatelje koji su bili gej.

2.2. Okružen tom istinom, odučio sam prihvatiti da biti „gej“ je nešto sasvim normalno. Zašto sam „odlučio“ prihvatiti? Zato jer me je kultura u tim gradovima nagovorila da prihvatim.

2.3. Putovanje prema odluci nije bilo lagano. Moji osjećaji prema toj ideji („gej“ je nešto sasvim normalno) su bili negativne prirode: bio sam zbunjen, ljut; osjećaj gadosti se pojavljivao u meni. I sve je to na kraju bio produkt mog javnog nezadovoljstva prema gej osobama.

2.4. Nisam nikoga fizički ozlijedio — hvala Bogu — ali sam jasno svojim stavom pokazivao: „Ne prilazi mi, jer ćeš imati problema sa mnom!“

2.5. Ljudi oko mene — moji poznanici i kolege — oni koji su prihvaćali tu realnost kao nešto potpuno normalno, su mene, „zatvorenog uma¹“ (tako su me zvali), kritizirali za moje stavove svakodnevno. Naravno, sve su to činili u želji da mi „otvore um“, da postanem „open minded²“.

2.6. Provodeći sve više vremena u inozemstvu postalo mi je potpuno normalno gledati muškarca kako se ljubi s drugim muškarcem, ili ženu kako se ljubi sa ženom. Postalo mi je čak simpatično kada bi mi se muškarci u noćnom klubu počeli udvarati. Neki od njih su postali moji dobri poznanici. Uglavnom, prepustio sam se svijesti koja je vladala unutar tih gradova. Postao sam „open minded“. Postao sam *cool*.

POTRES

3. Nekoliko godina kasnije „potres“ ulazi u moj život — dobivam dijagnozu neizlječive bolesti. I kroz taj „proces“ izmiješanih događaja, iskustva, ljutnje, gorčine, depresije, straha i osjećaja nemoći, upoznajem sebe. Upoznajem tko sam ja zapravo u srži mog postojanja.

3.1. Kroz bolest je ono najgore izlazilo iz mene, „ljutnja“ je bila moj najbolji prijatelj. Oni koji su najviše stradali u tom procesu bili su moji najbliži.

3.2. Netko je rekao: „*Kada je čovjek suočen sa smrću, tada njegovo pravo 'ja', njegove 'prave boje', izlaze iz njega!*“ Potvrđujem iz svog osobnog iskustva da je ta izjava istinita. Kroz taj proces svakodnevno su mi dolazile misli o životu koji sam živio prije bolesti. Moja savjest mi nije davala mira. Na početku sam se strastveno borio, odbijao sam prihvatiti osuđivanje svoje savjesti. Iako bolestan, slomljen fizički od bolova, i dalje sam imao snage biti u pobuni protiv vlastite savjesti.

3.3. Hvala Bogu, došao je dan kada sam se počeo pitati — ali iskreno — zašto je to tako? Zašto mi se događa ovo što mi se događa? U počecima tog iskrenog preispitivanja samog sebe počeo sam uviđati da sam većinu svog života bio manipulator, lažov, sklon alkoholu, drogama i seksualno ugroženo ljudsko biće. Posramio sam se iskreno u svom srcu zbog toga i tražio sam Boga da mi oprost.

3.4. Sada iz ove perspektive mogu reći da je to „najoslobađajući i najpotresniji proces“ u mom životu. Neću reći „događaj“, jer nije — to je proces. Zašto tako govorim? Zato jer je i ono najgore — potres (moja bolest) — bilo potrebno da bih došao do te spoznaje. A to je: sloboda koju sada živim.

— Moj osobni hod s Bogom započeo je od tog trenutka. —

DOGAĐAJ U CRNOJ GORI

4. U redu, sada kada malo više znate o meni, bolje ćete razumjeti — ili nećete — osobne stavove koje ću iznijeti u ovom članku.

¹ Closed-minded (zatvorenog uma)

Osoba koja je nevoljna razmotriti nove ideje, dokaze ili perspektive. Često drži do svojih uvjerenja bez želje za promjenom, odbacuje druga mišljenja prije nego što ih razumije, te teško prihvaća kritiku ili nove informacije.

² Open-minded (otvorenog uma)

Osoba koja je spremna saslušati i razmotriti nove ideje, argumente i perspektive, čak i ako se razlikuju od njezinih postojeći uvjerenja. Biti otvorenog uma ne znači automatski prihvaćati sve, nego promišljeno procjenjivati informacije i biti spreman na promjenu stavova ako se pokažu bolji argumenti ili dokazi.

4.1. Vraćamo se na početak. Ispričat ću vam o događaju koji se dogodio u Crnoj Gori. Kako sam rekao na početku, on me motivirao da napišem ovaj članak.

4.2. Nedavno je u Crnoj Gori mladić išao prema svojoj obiteljskoj kući da posjeti majku. Nekoliko osoba je odlučilo fizički ozlijediti tog mladića. Znajući da je on član LGBT zajednice, ozlijedili su mu genitalije i urezali nožem križ na prsima.

4.3. Sve moguće javne ustanove — LGBT zajednica, Vlada Crne Gore, europski čelnici, Američka ambasada i Pravoslavna Crkva — su javno osudile taj nehuman i perverznan čin. I ja im se naravno pridružujem u toj osudi.

HIPOTETSKA SITUACIJA

5. Shvaćajući polako pravu biblijsku perspektivu, pokušat ću prikazati u ovom članku: što bi ja, kao dijete Božje, trebao učiniti kada bih se slučajno pojavio nakon tog događaja i vidio ozlijeđenog mladića da leži na cesti izranjavan i pretučen? Što bih učinio?

5.1. U Luki 10,29–35 imamo događaj gdje su razbojnici napali čovjeka dok je silazio iz Jeruzalema. Pretukli su ga, opljačkali i ostavili da leži napola mrtav na cesti. Neću ulaziti u širi kontekst tog odlomka, ali vjerujem da možemo izvući primjenu za situaciju koju sam opisao iznad.

5.2. Samarijanac koji je naišao i vidio čovjeka kako leži pretučen, odlučio je pokazati milost, ljubav, brigu i odgovornost prema drugom ljudskom biću. Oprao mu je rane, stavio ga na svog magarca i odveo u obližnju gostionicu. Zamolio je vlasnika gostionice da se pobrine za ranjenog čovjeka, da ga nahrani i da mu da krevet, a on će sve platiti kada se vrati.

5.3. Vjerujem da ja, kao dijete Božje, imam dužnost postupiti jednako kao Samarijanac. Pobrinuti se za tog mladića. Pozvao bih policiju i hitnu pomoć, zatim bih pokušao zaustaviti krvarenje, previti mu rane. Ako procijenim da mogu brže doći do bolnice nego što hitna može doći do nas, stavio bih ga u auto i odveo u bolnicu.

5.4. Ostanem li ondje, pričekao bih informaciju od doktora — kako je mladić, hoće li biti dobro? Rekao bih im da se pobrinu za njega i otišao svojim putem. Nakon nekog vremena, otišao bih ga posjetiti u bolnicu. U namjeri da prikazem tko je moj Bog Otac.

— A On je Onaj koji se brine i ljubi. On je milostiv Bog. —

ŠTO NAS PAVAO POUČAVA

6. Nastavljamo dalje s hipotetski mogućim scenarijem.

6.1. Kada je mladić izašao iz bolnice, odlučio je pozvati me i zahvaliti mi na pomoći. Sada ja, kao dijete Božje, imam priliku učiniti ono zbog čega sam, vjerujem, i ovdje na zemlji — svjedočiti mu o neiscrpnoj milosti Božjoj koja je postala realnost mogega života.

6.2. Prije nego svjedočim mladiću, citirat ću riječi jednog pravoslavnog svećenika koji je javno iznio stav o tom zločinačkom činu.

6.3. Njegove riječi: „S najvećim gnušanjem i prezirom kao svećenik i pravoslavni kristijanin osuđujem ovakav neljudski i anticivilizacijski čin. Križ koji je simbol ljubavi prema bližnjima, naročito onima koji su drugačiji, postao je u ovom slučaju znak hule na Boga ljubavi. Onaj koji je raspet na križu svima oprašta i raširenim rukama grli cio svijet.“

6.4. Slijedi pitanje: je li to biblijska perspektiva? Je — ali djelomična. Ako želimo reći cijelu istinu, moramo produbiti značenje križa.

6.5. Danas se, kao dijete Božje, trudim učiti pravi biblijski nauk — nauk Isusa Krista i apostola, a ne kršćanske tradicije. I tako sam, proučavajući Bibliju, došao do važnih spoznaja.

6.6. Čitajući Pavlove poslanice (posebno Rimljanima i Korinćanima), vidimo da Pavao nabraja nepravedna djela ljudi kojima se obraća i govori: „*Takvi neće baštiniti kraljevstvo Božje!*“

6.7. Pavao govori da oni koji su bludnici, pijanice, varalice, razbojnici, lažovi, klevetnici, tužitelji, oni koji imaju odnos muškarac s muškarcem ili žena sa ženom — neće baštiniti kraljevstvo Božje.

KRIVI SVJETONAZOR KRŠĆANSKE TRADICIJE

7. Dobro, to kaže Pavao, idemo vidjeti što kaže kršćanska tradicija u kojoj sam odrastao.

7.1. Iako naše religijsko vodstvo ne bih javno proklamiralo što ću slijedeće reći — možda — oni se ne mogu u konačnici sakriti javnosti. Zašto ne mogu? Zato jer je narod njihov *megafon* unutar zidina kuća i vani na ulicama.

7.2. I taj isti narod je mene učio — da biti homoseksualac je jedan od najvećih grijeha. Da Bog ne može i neće oprostiti onima koji to čine. A mi koji lažemo, varamo, psujemo, klevećemo, bludničimo, pijemo bez granica, kockamo — mi smo OK, to Bog može oprostiti!

Drugim riječima, učeni smo da preziremo one koji su homoseksualci.

— Danas, s ove perspektive, mogu samo reći da me iskreno sram što sam dijelio stavove svoje kulture. —

7.3. S tim rečeno, moje pitanje je: je li to prava biblijska perspektiva? Je li biti „homoseksualac“ veći grijeh od ostalih? Mislim da u konačnici nije. Pavao nigdje ne kaže: „*Lažovi i bludnici su manji grješnici, ali vi koji imate odnos muškarac s muškarcem — vi ste najgori i vama je nemoguće ući u kraljevstvo!*“

7.4. Ne. Pavao svu nepravednost svrstava u istu skupinu. Zašto? Zato što je svaki grijeh izraz našeg neprijateljstva prema svetom Bogu. I u tome smo jednaki pred Bogom; bili mi lažov, bludnik, klevetnik ili homoseksualac. Drugim riječima, Pavao želi istaknuti da smo u Božjim očima svi mi grješnici. Nitko nije bolji od drugoga.

7.5. Isto tako, nemojmo zaboraviti tko nas ovo poučava. Pavao je bio ubojica, progonitelj, nepravedni sudac koji je u tamnicu stavljao nevine obitelji skupa s njihovom djecom. Baš njega, je Bog opunomoćio da nas, koji se proklamiramo kršćani, poučava o milosti, oprostima i pravednosti Božjoj.

— Ovo je ključno. Kada shvatimo snagu i veličinu milosti Božje, znamo kako trebamo pristupiti s onima kojima želimo podijeliti svjedočanstvo. —

ISPRIČAO BIH MU

8. U redu, vratimo se na teoretski moguć susret mene i mladića. Najbolji način da ga upoznam s dubinom križa je — svjedočiti mu. U namjeri da mu prikazem kakav nevjerojatan poklon je Bog dao meni, besplatno.

8.1. Ispričao bih mu kako sam tijekom svoje bolesti polako odustajao od života, kako mi je bilo dosta kirurškog noža dok je bolest grizla sve jače i jače. Ispričao bih mu da sam u najvažnijim trenucima svog života uvidio tko sam zapravo ja: umoran i ispaćen čovjek koji je cijeli život bio u ratu protiv Boga.

8.2. Moji grijesi — seksualne nastranosti, drogiranje, laži, spletke, kriminalne radnje, novac, titule, uspjeh u poslu, želja da me drugi važni ljudi prihvate u svoje krugove — sve ono za što sam vjerovao da su temelji mog osobnog zadovoljstva, sada su me izjedali iznutra.

8.3. Ispričao bih mu kako sam shvatio koliko je „površno i isprazno“ bilo gledati na te stvari kao na smisao života koji mi je dan.
I zbog tog shvaćanja znao sam, u najdubljem mjestu svog postojanja, „da ne mogu takav pred Bogom!“

8.4. Onda bih mu rekao da sam u dva ujutro, u bolničkom krevetu, doslovno jecao (nikada tako nisam plakao) i govorio: „*Bože, oprosti mi molim te, ne mogu više sam, oslobodi me od ovog tereta koji nosim u sebi, jadan sam ti ja čovjek!*“

8.5. Nakon toga bih podijelio s njim kako Bog zaista gleda na grijeh. Da Bog nikada neće i ne može prihvatiti nekoga kao svoje dijete prije nego on ili ona ne priznaju tko su zapravo pred Bogom.

BOŽJA PORUKA BOLI

9. Možda se pitate: „*Zašto bi tako nešto zlobno rekao tom mladiću, pogotovo nakon svega što je prošao?*“

Moj kratki odgovor bio bi: „*Zato jer je meni bitno ono što Bog Otac traži od mene, a ne ono što čovjek traži od mene.*“

9.1. S tim rečeno, vjerujem da sam vam dužan objasniti što mislim pod tim kraćim odgovorom.

9.2 Nakon spoznaje da me je grijeh „proždirao“ većinu mog života — sada, s ove perspektive — shvaćam kakav mi je nevjerojatan poklon dao Bog Otac. Dao mi je slobodu od mene samoga.

—Takvu radost ne možete ne podijeliti; ne možete šutjeti. —

9.3. Tako da, ja ne svjedočim mladiću jer ga mrzim. Ja njega ljubim i poštujem kao ljudsko biće koje je stvoreno na sliku Božju. I u želji da ga spasim od ropstva koje nosi u sebi, koje ga proždire — iako on to vjerojatno ne zna — ja sam mu dužan reći istinu.

9.4. Nadalje, vjerujem da je svako ljudsko biće kroz svoje postojanje puno puta bilo suđeno svojom savješću. Pitanje je: je li odlučilo odbaciti tu misao, ili je djelovalo i mijenjalo se u skladu s njom?

9.5. Isto kao što lažov zna da nije u redu lagati, vjerujem da taj mladić u najdubljem postojanju svog bića zna da to što čini nije u redu.

Je li tijekom vremena otupio svoju savjest i uvjerio sam sebe da je to što čini ipak dobro? Možda jest — ne znam.

9.6. U tom kontekstu — znam da sam „ja“ otupio svoju savjest. I zbog toga je Bog poslao potres (bolest) u moj život, u namjeri da se probudim. I hvala mu za to.

9.7. Dobro, nastavljam dalje s odgovorom „zašto bih svjedočio mladiću“.

KAKO IZGLEDA LJUBAV PRAVOG KRŠĆANINA

10. U Ivanovu evanđelju 8,3–11 Židovi su htjeli kamenovati ženu koja je učinila preljub. Što je Isus po tom pitanju učinio?

10.1. U tekstu čitamo da su nakon Isusovih riječi Židovi bacili kamenje na pod i otišli; nisu je kamenovali.

Isus prilazi toj preplašenoj ženi i kaže joj: „*Gdje su? Nitko te ne osudi? Ni ja te ne osuđujem. Idi i ne griješi više!*“

10.2. Ako sam dijete Božje (pravi kršćanin), onaj koji slijedi svog učitelja, shvaćam da nemam nikakvo pravo osuditi mladića zbog onoga što čini. Zašto? Zato jer sam isti kao i on — grješnik pred Bogom.

10.3. Zašto vjerujem u ovo što sam napisao iznad? Nažalost, prije nego sam upoznao Boga, i ja sam bio samo pravedni sudac (kao Židovi) koji je htio kamenovati tog mladića. Sada se kajem zbog toga.

10.4. Drugim riječima, ja ne želim otići kao što su Židovi otišli. Ja ću spustiti kamen na zemlju i prići mladiću (kao što je Isus prišao ženi) i reći mu: „*Ni ja te ne osuđujem. Idi i ne griješi više!*“

—Moje svjedočanstvo koje sam podijelio s mladićem stoji iza Isusovih riječi: „Idi i ne griješi više!“

10.5. Ali, što tjera, što motivira dijete Božje da svjedoči drugom ljudskom biću o Božjoj dobroti? Drugim riječima, što je to što je Isusa motiviralo da bude hrabar i odvažan dok je ženi i mnogim drugima rekao riječi: „*Idi i ne griješi više?!*“

10.6. Siguran sam da te riječi imaju puno primjena. Biblija i glasnici Božji (propovjednici) kroz cijelu povijest upozoravali su da dolazi Sudnji dan, dan kada će Bog suditi svijet. I ako vjerujemo u tu biblijsku perspektivu, ona će nam dat hrabrosti da govorimo tamo gdje ne želimo govoriti.

10.7. Ali u životu vjernika to ne smije biti jedini razlog zašto proklamiramo evanđelje drugima. „Ako nemamo ljubavi kako Pavao kaže onda nemamo ništa³.“

³ 1 Korinćanima 13

— Ljubav prema Bogu koju smo dobili kada nam je oprostio nam daje najveću hrabrost. —

10.8. Drugim riječima, kada nam je oprošteno, mi želimo da i drugima bude oprošteno kako bi mogli baštiniti kraljevstvo Božje.

10.9. Ako kroz te leće gledam život Isusa Krista, shvaćam da je jedan od njegovih glavnih motiva bio pronaći svoju pravu obitelj — svoju braću i sestre — one s kojima će provesti cijelu vječnost⁴. Kada je on ženi rekao te riječi, vjerujem da je mislio ovo: „*Ja želim da ti budeš dio moje obitelji. Najveća tragedija u povijesti čovječanstva je da jedan ljudski život završi. Ja ne želim da tvoj život završi. Ja želim da dijeliš sa mnom Slavu koju mi je Bog Otac odlučio predati.*“

JEDINSTVENI U STVORENOM PORETKU

11. A kakvu nam je Slavu Bog Otac odlučio dati besplatno, kao dar, kroz svoga Sina, Isusa Krista?

11.1. Što više upoznajem tko Bog zapravo jest, u meni raste želja biti s njim. Raste želja promovirati njegovu sliku. Bog koji daje život — obećao mi je dati vječni život.

Ja volim svoga Boga Oca i predajem svoj život u njegove ruke. A to nikada ne bih mogao učiniti da nisam prvo upoznao njegovog Sina, Isusa — svjetlo koje je Bog Otac poslao na svijet⁵.

11.2. Sve više shvaćam da ljudi nisu stvoreni da prestanu postojati. Ljudi su stvoreni da žive. Stvoreni da odražavaju Njegovu sliku. Ljudi pjevaju, stvaraju, istražuju, komuniciraju, vole, sade, uživaju u zvuku, u boji, u kreaciji.

— Imamo sposobnost zamisliti nešto, a onda to svojim rukama pretvoriti u materiju. —

11.3. Toliko je dokaza da smo kao bića *jedinstveni* u stvorenom poretku — i upravo je to dokaz da smo stvoreni na „sliku Božju“.

11.4. Ali postoji ono loše u nama, ta moralna pokvarenost koja nam krade sreću — iskrivljuje sliku Božju. Proždire nas, čini nas nesretnima, zamagljuje ono za što smo stvoreni da prikazujemo.

11.5. To treba priznati, pokajati se, i boriti se protiv toga. Ako to učinimo, već sada, dok smo tu, možemo iskusiti slatke predznake pobjede koja dolazi.

Jer kada nas Bog uskrsne i u treptaju oka transformira, postat ćemo ono što trebamo biti — moralno savršena, dobra ljudska bića⁶.

11.6. Možemo li uopće zamisliti život bez grijeha koji svi nosimo u sebi? Kakav bi to život bio? Ljudi već sada imaju nevjerojatan potencijal, ali zamislimo tek kakav ćemo potencijal imati kada postanemo savršeno dobra bića.

11.7. Ja osobno ne želim prestati postojati. Ja želim biti to ljudsko biće — nova rasa ljudi. Želim prebivati sa svojim Stvoriteljem u njegovoj neiscrpoj mudrosti. Jer ako je ovu realnost — ovako predivnu i veličanstvenu — stvorio, mogu samo zamisliti što tek dolazi.

⁴ Luka 8,20-21

⁵ Ivan 12,46

⁶ 1 Korinćanima 15,51-52

FOKUS DJETETA BOŽJEG NIJE NA „SADA I OVDJE“

12. Vjerujem da je apostol Petar rekao: „*Mi smo samo putnici u ovom životu*”⁷.

S tom perspektivom ja prilazim tom mladiću. Kao dijete Božje, svjestan sam da moja zadaća nije boriti se za njegova prava ovdje i sada.

— Moja zadaća je brinuti se za njegovu budućnost. —

12.1. Svi mi u ovom životu nosimo neki teret, neki grijeh koji nas prati. Teret tog mladića je sigurno velik — i ne mogu ni zamisliti što on proživljava svakog dana.

12.2. Ključ je prepoznati sebe: tko sam ja pred Svetim Bogom? Ili ćemo ustrajati, boriti se, i kao naš Gospodin Isus ponijeti križ pobjede; ili ćemo baciti križ i reći Bogu: „*Ja želim svojim putem, ja znam što je najbolje za mene.*”

12.3. Nadalje, ovaj događaj nažalost pokazuje koliku je mržnju od ovoga svijeta mladić osjetio na svom tijelu. Ali unatoč tome, većina ljudi i dalje želi biti prihvaćena sada i ovdje. Zašto? Jer ne žele gledati u ono nevidljivo — u vječni život. Njihov život je na „sada i ovdje.”

12.4. Samo oni koji su svim srcem odlučili tražiti „biser”, oni koji su odlučili izaći iz tame u svjetlo — oni su djeca Božja.

12.5. Zbog svega rečenog, ja želim biti svijeća koja će mladiću pokazati put prema pravom svjetlu — vječnom blagoslovu — gdje možemo „on, ja i Isus” jednog dana biti obitelj.

— Djetetu Božjem (pravom kršćaninu), vjerujem, to mora biti glavni motiv. —

12.6. Ali ako taj mladić želi svoj najbolji život sada i ovdje, ako želi odbaciti križ i prihvatiti da je biti homoseksualac nešto sasvim normalno — ja tu nažalost ne mogu ništa učiniti.

12.7. Nadam se da sam vam barem malo pomogao s vašim pitanjem: zašto želim svjedočiti mladiću i motivirati ga da se pokaje pred Svetim Bogom.

12.8. Moja motivacija ne dolazi iz moje pravednosti, niti zato jer mislim da sam bolji od njega. Nisam. Ona dolazi iz shvaćanja što nam Bog želi darovati — ako se samo iskreno pokajemo i vratimo k Njemu.

12.9. Za kraj, nadam se da će taj pravoslavni svećenik imati priliku podijeliti tu istinu — pravu biblijsku perspektivu — s tim mladićem.

12.10. Ali ako taj svećenik nije upoznao sebe, ako nikada nije zajecao pred Bogom, ako ga njegova vjera u križ nije koštala, ako nije izgubio sebe da bi dobio Krista — onda ni ne može svjedočiti o pravoj snazi, dubini i bogatstvu križa.

⁷ 1 Petrova 2,11; 1 Petrova 1,17

CRKVA KAO SVIJETLO KROZ POVIJEST

13. Za kraj, u prvom odlomku sam iznio istinu o crkvi (vidi §§1.-1.1.) i njezinoj mračnoj strani povijesti, ali to nije sve što ona jest. Za sve nas koji gledamo samo na jednu stranu novčića i zbog nje zaključujemo da crkva ne bi trebala postojati, želim da pogledamo i na drugu stranu novčića — možda nas ona uvjeri da je crkva bila, i mnogo puta, svjetlo drugima u tome kako se treba odnositi prema pojedincu, ali isto tako i prema mnoštvu. Drugim riječima, mnogo dobroga je proizašlo iz crkve. Nabrojat ću nekoliko primjera:

- a) Kroz kršansku povijest, različite crkvene tradicije – katolička, pravoslavna i protestantska – ostavile su dubok trag u skrbi za čovjeka, osobito u vremenima rata, bolesti, gladi i društvenih kriza. U ranim stoljećima, kršćani su osnovali prve organizirane bolnice, poput kompleksa sv. Bazilija Velikog u Cezareji (4. stoljeće), koji je uključivao liječenje bolesnih, brigu za siromašne i prognane, te je postao model kasnijim institucijama i na Istoku i na Zapadu. U srednjem vijeku, katolički i pravoslavni samostani vodili su infirmerije i skloništa, brinući se o oboljelima tijekom epidemija poput Crne smrti (14. stoljeće), kada je velik broj redovnika i svećenika umro služeći zaraženima. Protestantske zajednice, osobito u 16. i 17. stoljeću, razvile su sustave obrazovanja i socijalne skrbi u reformacijskim gradovima poput Ženeve, Wittenberga i Edinburgha, gdje su uvedene javne škole, socijalni fondovi za siromašne i bolnice otvorene svim građanima.
- b) U vremenima gladi, Crkve su imale ključnu ulogu u organiziranju pomoći. Tijekom velike irske gladi (1845.–1852.), katoličke i protestantske zajednice diljem Europe i Amerike slale su hranu i novčanu pomoć, dok su pravoslavni manastiri u Ruskom Carstvu više puta oslobađali žitne zalihe tijekom gladi u 18. i 19. stoljeću. Na afričkom kontinentu, od 19. stoljeća do danas, misije različitih denominacija – katoličke, anglikanske, luteranske i pravoslavne – sudjelovale su u otvaranju škola, bolnica i centara za distribuciju hrane, posebice tijekom gladi u Etiopiji 1983.–1985. godine.
- c) Tijekom ratova, Crkve su djelovale kao mjesta skloništa, pregovora i pomoći. U Drugom svjetskom ratu, brojne katoličke i pravoslavne zajednice skrivale su progonjene, a protestantske crkve u Nizozemskoj i Danskoj bile su ključne u spašavanju Židova, organiziranju skrivenih ruta i izdavanju lažnih dokumenata. U Balkanskim ratovima i tijekom Prvog svjetskog rata, pravoslavni manastiri pružali su medicinsku i humanitarnu skrb ranjenicima i izbjeglicama, dok su protestantske organizacije poput YMCA i kasnije World Vision razvile jedan od prvih modernih sustava međunarodne humanitarne pomoći.
- d) Na razini pojedinca, djelovanje Crkava ostavilo je neizbrisiv trag u životima milijuna ljudi. Sv. Ivan Bosco u katoličkoj tradiciji, George Müller među protestantima te brojni pravoslavni starci i duhovnici, poput sv. Luke Krimskog (liječnika i biskupa), brinuli su se za siromašne, djecu bez roditelja, oboljele i marginalizirane. Danas kršćanske Crkve – kroz Caritas, Pravoslavne dobrotvorne fondove, Luteranski svjetski savez, Adventističke i Anglikanske misije – ostaju među najvećim svjetskim pružateljima obrazovanja, zdravstvene skrbi, socijalne pomoći i duhovne podrške. Time se nastavlja tradicija u kojoj je Crkva, bez obzira na denominaciju, djelovala kao snažan i često presudan čimbenik dobra u trenucima ljudske patnje i povijesnih kriza.